Realitatea necamuflată

AI CUI SÎNTEM?

Sînt indignaţi oamenii şi de alte lucruri. Le-a rămas din păcate, în amintire chipul multor «apărători ai neamului» care veneau la poarta lor şi le propuneau pentru un borcan-două de vin mese, scaune, plapume, frigidere furate de la casele de odihnă de pe malul Nistrului, unde erau cazaţi poliţiştii.

DACĂ AI VENIT la trecătoarea peste Nistru de la Malovata (Dubăsari) şi n-ai avut fericirea să nimereşti «la ţanc» la paromul care te va deplasa pe malul stîng al bătrînului rîu, apoi să ştii că vei avea destul timp să meditezi asupra tuturor problemelor noastre, inclusiv asupra modului nostru de a fi oameni la nevoie, asupra lipsei de grijă faţă de acei care nu din vina lor au nimerit în focarul conflictului, apoi şi în cel al indiferenţei... tot faţă de ei.

Ajunsem în Malovata din dreapta Nistrului într-o după amiază şi aici, la trecătoare, aşteptau sub arşiţa soarelui zeci de femei, copii, pensionari din Malovata Nouă (din stînga Nistrului), care veniseră încoace încă de pe la 8 şi ceva dimineaţa pentru a se pricopsi aici cu pîine, untdelemn, săpun, alţii se întorceau de pe la Orhei, Susleni unde fuseseră în căutarea sării.. «În sat n-avem nici conducere, nici gospodari, ei sînt preocupaţi mai mult de treburile lor, — îmi mărturiseau bietele femei, — iar noi căutăm toate acestea pe aiurea, apoi aşteptăm ore întregi paromul să ne întoarcem acasă. Nu destul că de acum de două luni n-avem nici lumină, nici apă, dar nici pîine nu ne aduc. Acum, slavă Domnului, încă ne mai iau pe parom, dar pînă nu demult cuiva îi trecuse prin cap să dea ordin soldaţilor de aici să nu permită persoanelor civile trecerea, că cică paromul e numai pentru militari şi ne trimiteau la trecerea de la Holercani, la 20 km de aici. Vă imaginaţi ce batjocură: se întorceau refugiaţii — femei, copii, — iar aici le spuneau «la stînga-mprejur» (de parcă paromul îl instalaseră militarii şi nu nişte cooperatori cu cap, care au făcut acest lucru bun cîţiva ani în urmă. Nu mai spun că paromul avea şi un grafic de lucru...) Aşa şi-au bătut joc de oameni pînă într-o zi, cînd la trecerea de la Holercani s-a răsturnat un vapor arhiplin cu oameni (în majoritate femei, copii). S-a înecat o femeie, iar alta, sărmana, s-a tulburat privind disperată cum îi duce apa copilul... Şi numai după aceasta acelui cuiva «deştept» i s-a întors mintea şi de atunci iar ne permit să trecem cu paromul...»

Vorbeam cu dl Alexei Florea, preşedintele comitetului sindical din colhozul «Malovata» (din stînga Nistrului), persoană stimată de oamenii din sat, fiindcă în orice calitate a lucrat — brigadier, secretar de partid, agronom sau lider al sindicatului — totdeauna a fost cu oamenii, cu nevoile şi grijile lor. Ne referream la situaţia din gospodărie, la dispoziţia oamenilor.

Pierderile pricinuite de conflict, după cum mi-a spus dumnealui, sînt colosale. Să le amintim, mai întîi, pe cele umane: satul şi-a luat rămas bun de la 15 oameni: bărbaţi, femei, copii. Unii au fost răpiţi de gloanţe pe poziţiile de la Cocieri, pe alţii i-au aruncat în aer minele semănate de bandiţii lui Smirnov pe locurile şi drumurile noastre sau i-a ajuns moartea cînd se refugiau din sat şi chiar trecuseră de acum Nistrul. Au rămas nelucrate majoritatea cîmpurilor noastre, livada, fiindcă se aflau după poziţiile bandiţilor, acolo se află şi ferma noastră. Ne-au devastat complet parcul de maşini agricole cu tot ce mai aveam la casa mecanizatorilor (acolo îşi făcuseră cuib gardiştii şi cazacii). Ne-am ales cu pierderi materiale de milioane de ruble, cu drame sufleteşti. Satul a nimerit în răscrucea focului — pe deasupra lui zburau tot felul de obuze, rachete din stînga spre dreapta Nistrului şi invers. Prin beciuri se salva lumea, mai ales bătrînii, care rămaseră în sat, că la bărbaţi le-au găsit de lucru: ei au sădit tutun, legume, au pus cartofi pe peticile mici de pămînt din preajma satului. Iar nopţile tot bărbaţii patrulau străzile, păzeau intrările în sat.

Dar iată că demult încetase împuşcăturile, însă şi după aceasta o lună de zile au stat oamenii fără lumină, fără apă... Mulţi din ei, care au fost încadraţi în muncă la Dubăsari, şi-au pierdut locul de lucru. Sub diferite motive separatiştii i-au eliberat din funcţii. Femeilor din sat refugiate, care pînă la conflict lucrau la fabrica de confecţii din Dubăsari, le-au trimis acasă cărticelele de muncă...

Majoritatea oamenilor nu lucrează. Le-au acordat cîte o indemnizaţie: fiecărui membru al gospodăriei — cîte 400 ruble. Dar ce faci cu aceşti bani, dacă o butelie de gaz ne-o aduc de la Străşeni cu 350 ruble. Aceasta pentru acei care au avut atîta de suferit, inclusiv pentru pensionari. Şi oamenii mă întreabă: ai cui sîntem, că toţi îşi bat joc de noi, şi cu cine sîntem acum? Cei de la Dubăsari ne repetă una: de la noi nu veţi primi nimic, dar ce primim de la ai noştri? Se fac nişte întruniri, aşa a fost pe la Criuleni, la care au venit nişte lucrători ai ministerelor, fără nici o împuternicire, care nu rezolvă nimic. Satele astea sînt rupte de lume, nu se duce nici un lucru de lămurire în ce priveşte viitorul raioanelor din stînga Nistrului în genere. Cît o să atîrne problema în aer? Cine şi cînd o să manifeste atenţie faţă de oamenii noştri, dacă nici celor care au înaintat documentele pentru pensie (după atîţia ani de lucru) încă de pe la începutul anului aşa şi n-o primesc.

Sînt indignaţi oamenii de aici şi de alte lucruri. Le-a rămas, din păcate, în amintire chipul multor «apărători ai neamului» care veneau la poarta lor şi le propuneau pentru un borcan-două de vin mese, scaune, plapume, frigidere furate de la casele de odihnă de pe malul Nistrului, unde erau cazaţi poliţiştii. Mai ales, în primele luni ale conflictului au fost devastate aceste obiective ce aparţin diferitor organizaţii republicane. S-au cărat de aici de către mulţi «eroi» de-ai noştri şi mobilă, şi covoare, şi televizoare, au dispărut de la autovehicule pînă la lustre murdărite de muşte şi furtunuri de udat florile... Desigur, e neplăcut şi neobişnuit să auzi despre astfel de lucruri, dar asta e realitatea, şi trebuie să ştie lumea că alături de adevăraţi oameni, care îşi jert-